

Jutlus Nõos P, 25.12.18 kell 11.00, I jõulupüha

Lektsioonid: Hb 1:1–3; Jh 1:1–14

Pihikõne: Peapiiskopi jõululäkitus (Lk 2:9)

Jutlus: Js 52:7–10

Laulud: 30 (1–4); 22 (1–7, 8–11); 34 (1–5); 28 (1–4)

Kui armsad on mägede peal sõnumitooja sammud. Ta kuulutab rahu, toob häid sõnumeid, kuulutab päästet ja ütleb Siionile: "Sinu Jumal on kuningas!" Kuule! Su valvurid tõstavad häält, nad hõiskavad üheskoos, sest nad näevad silmast silma Issanda kojutulekut Siionisse. Rõõmutsege, hõisake üheskoos, Jeruusalemma varemed, sest Issand trööstib oma rahvast, lunastab Jeruusalemma! Issand paljastab oma püha käsivarre kõigi rahvaste nähes, ja kõik maailma ääred saavad näha meie Jumala päästet.

Lause „Kui armsad on mägede peal sõnumitooja sammud“ on poetiline kujund hea sõnumi toojast. Head sõnumit me kuulsime: Issand tuleb koju! Ja see ei tähenda midagi muud kui uue rahuajastu algust, mil kogu vaev on lõppenud.

Ent milline on see vaev? Et seda mõista, loen ühe lõigu Js 51:17–20, mis kirjeldab olukorda, milles prohvet Jesaja seda head sõnumit kuulutab: „Ärka, ärka, tõuse üles, Jeruusalemm, kes oled joonud Issanda käest tema viha karika, oled joonud tilgatuks uimastuse peekri! Ei olnud tal talutajat ühestki oma sünnitatud lapsest, ega haaranud tal käest kinni mitte ükski tema kasvatatud laps. Need kaks paari said sulle osaks – kes tunneb sulle kaasa? – rüüstamine ja hävitus, nälg ja mõök – kes olen mina, et sind trööstiksin? Igal tänavanurgal lamasid su lapsed oimetult, otsekui metskitsed püügivõrgus, löödud Issanda vihast, su Jumala sõitlusest.“

Niisiis ootavad Jeruusalemma varemeis asuvad valvurid Issanda kojutulekut rüüstamise, hävituse, nälja ja mõõga valitsemise olukorras.

Kas aga olukorras, mil rüüstamine, hävitus, nälg ja mõök puuduvad, on inimestel üldse võimalik Issanda tulekuks valmis olla? Tuleb tunnistada, et see on raske. Ka VT-st loeme ju seda, et kui Iisraeli rahval läheb hästi, siis nad unustavad Jumala ega ootagi teda enam. Kui aga on n-õ kriisisituatsioonid, siis pöörduakse abipalvega Jumala poole. Inimsüda on juba kord selline.

Seepärast tuleb Jumala heategu, mida täna, kallil I jõulupühal tähistame, eriliselt hinnata. Jumal ei oodanud, et tema poole palvetatakse ja teda anutakse – saada meile oma Poeg, et ta meid ja meie lapsi ükskord ometi lunastaks sellest suurest viletuselt, milles peame elama! Ei, inimesed isegi ei teadnud, mida neil rahuks tarvis läheb. Nad ei osanud isegi midagi paremat oodata, olid leppinud sellega, et nende elu räsivad patt, kurat ja surm.

Mk 10:46–52 küsib Jeesus pimedalt Bartimeuselt: „Mida sa tahad, et ma sulle teeksin?“ Ja Bartimeus vastas talle: „Rabbuuni, et ma jälle näeksin!“ Olen ikka mõelnud, miks Jeesus üldse sellist asja küsis: mida üks pime tahab? See on ju kõigile selge, et pime tahab nägijaks saada!

Kuid eelmise jutu kontekstis ei pruugigi see niimoodi olla. Inimkond oli enne Jumala halastuse ilmumist pime niimoodi, et ta ise seda ei teadnudki. Ta arvas, et ta näeb, sest oli harjunud kuidagiviisi elama.

Seepärast hindas Jeesus pimedat Bartimeust puhul just seda, et too teadis, mida tal tarvis on ja ütles selle ka selgelt välja. Piisas nii vähesest ja Jeesus võis Bartimeusele öelda: „Mine, sinu usk on su päästnud!“

Kuid enne Jeesuse tulekut maailma see asi, nagu öeldud, niimoodi polnud. Inimesed ei teadnud, millises hukatuses nad elavad. Ja kui Jumal oligi ühele rahvale, Iisraelile ilmutanud võimaluse käsuõpetuse järgmise kaudu ennast aitama hakata, siis ka sellest polnud piisavalt.

Seega, Jumal tuli maailma ainult seetõttu, et ta ei tahtnud, et tema loodud inimlapsed niimoodi elavad ja lõpuks pöördumatult hukuvad.

Kuid Jumala plaan oli suurejooneline, nagu kõigeväelise Looja teod ikka. Kui maailma lõi Jumal vägeva sõnaga ja kosmiliste tegudega, siis maailma päästis ta vaikselt, päästmisplaani järk-järgult avaldades. Või siis teisiti öeldult: kui Jumal pärast 6-päevast suurt maailma loomise tööd 7. päeval

puhkas, siis maailma lunastades puhkas ta kohe algul. Siis aga hakkas järk-järgult võitluseks valmistuma, kogus jõudu, läks n-ö lahingusse ja võitis.

Mida ma selle kujundi all silmas pean? Muidugi seda, et Jeesus sündis suures rahu, märkamatu, loomalaudas, kus ta sai loomasõimes segamatult puhata, ümbritsetuna armastavaist vanemaist, osavõtlikest koduloomadest ja inglitest, kes tema und valvasid. Hiljem, kui ta ärkas, võisid tema silmad näha kolme idamaa kuningat, kes avasid ema nähes oma hinnalised aarded.

Jõuluõhtu, Jumala sünd maailma oli suur rahu ja rõõmu hetk. Ja seda tunnet tunnevad igal aastal miljardid inimesed üle kogu maailma. See ongi jõulurahu, mida me kõik ootame ja oskame hinnata. Kuid teame, et seda jõuluidüllit ei jätkunud kauaks. Kuningas Herodes, kes esindab kaduvaid pimedusejõude, ei leppinud asjade käiguga, vaid püüdis Jeesuslast tappa. Jumal ei lasknud sel muidugi sündida ja asus tegevusse, et patt, kurat ja surm maa peal võita.

Algas Jeesuse maapealne elu, millest võime lugeda UT evangeeliumidest. See oli lühike, kuid ülimalt pingeline aeg Jeesuse jaoks. Ta kogus õpilasi, õpetas, rajas koguduse ja suri ristil. Sellega oli suure Jumala päästmistöo esimene etapp läbi. Kuid algas järgmine.

Jeesuse jüngrid ja Jumala suure päästeplaani kuulutajad, apostlid, hakkasid evangeeliumi kuulutama järjest suuremale osale maailmast. Kord jõudis see ka meie esivanemate juurde siia Läänemere äärde. Ja nüüd on Jumala päästeplaani edasiviimine antud meie kätte.

Siiski võime igal aastal meenutada seda suurt rahuhetke, mille Jumal kinkis oma sekkumisega tol ööl Petlemmas. Me võime rõõmustada selle üle, et teame, kuidas meie pääsemine algas ja ammutada jõudu edaspidiseks võitluseks. Sest nii nagu pärast Petlemma loomalauda-idüllit tuli Jeesuse vanemal silmitsi asuda kaduvuse ja surmaga, nii peame meiegi pühade möödudes jätkama oma usuvõitlust. Andma oma panuse selles suures võitluses, mille Jumal on ette võtnud, et kogu maailm uueks luua.

Seepärast olgem täna südamest rõõmsad ja tänulikud, nagu mõne meie armsa inimese eest, kelle sünnipäeva me tähistame. Täna gem Jumalat, et ta on inimkonnale sündinud ja ka meie ellu tulnud, meie elu muutnud. Et ta on meid arvanud väärt olema osalised Tema grandioosest päästeplaanist. Sest nõnda pole me ialgi töötud ja ametita ning meie elul on alati kindel mõte.

Õnnistatud jõulupühi kallid Kristuse kogudus!

Aamen.